



Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Serbest Yazma Tutumlarına Dair Ölçek Geliştirme*

*Bilge BAĞCI AYRANCI***

*Fahri TEMİZYÜREK****

Öz

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının serbest yazma konusundaki tutumlarını saptayıcı ölçek geliştirmektir. Öğretmen adaylarının yazı konusundaki tutumları öğrencilere de model olmaları bakımından önemlidir. Serbest yazma kişinin kendisini ifadesi ve düşüncelerini planlaması gibi pek çok konuda kişiye ve dolayısıyla topluma katkı sağlamaktadır. Gazi Eğitim Fakültesi ve Bozok Eğitim Fakültesi öğrencilerinden seçilecek örneklem grubunun serbest yazmaya dair tutumları araştırmanın sınırlılıklarını oluşturur. Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Serbest Yazmaya Karşı Tutumlarına yönelik tutum ölçeğinin maddelerinin faktör yüklerinin belirlenmesi amacıyla faktör analizi yapılmıştır, yapı geçerliliğini sağlamak için de faktör analizinden faydalanılmıştır (Büyükköztürk, 2011). Yapılan faktör analizi sonucunda 19 maddeden oluşan ölçek için KMO değeri 0,732, Bartlett testi sonucu $\chi^2= 4143,706$ ($p \leq .05$) olarak bulunmuştur. Bu değerler ölçek verilerinin faktör analizi yapmaya uygunluğunu ortaya koyar. Ölçeğin güvenilirlik analizi için Cronbach Alfa katsayısına bakılmıştır. Ölçeğin Kişinin Gelişimine Yönelik katkı boyutunun Cronbach Alfa katsayısı 0,85, Yazının Gelişimine Yönelik boyutunun Cronbach Alfa katsayısı 0,83 ve Dış Dünyaya Yönelik boyutunun Cronbach Alfa katsayısı 0,73 olarak bulunmuştur. Ölçeğin tamamının Cronbach Alfa katsayısı 0,88 olarak bulunmuştur. Bu değerlere göre yapılan güvenilirlik analizi sonucunda ölçek alt boyutlarının ve ölçeğin tamamının güvenilir çıktığı belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının; serbest yazma konusuna ılımlı bakmadıkları, düşüncelerini planlama konusunda zorluk çektikleri, serbest yazma sayesinde ifade yeteneklerini geliştirebileceklerinin farkında olmadıkları, boş zamanlarını değerlendirirken yazma etkinliklerine yer vermedikleri vb. varsayımlarından hareketle bu durumları tespit için ölçek geliştirmeye karar verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre sonuç ve tartışma kısmı yorumlanarak öğretmen adaylarının serbest yazma ile kazanımlarına dair önerilerde bulunulur. Araştırma kapsamında gerekli analizler yapılarak ölçek geliştirilmiş alana yazılı anlatım değerlendirme yönünden katkı sağlandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, yazma eğitimi, tutum ölçeği

Developing a Scale to Assess the Free Writing Attitudes of Faculty of Education Students

Abstract

The purpose of this research is to develop a scale to assess the attitudes of prospective teachers towards free writing. Prospective teachers' attitudes towards writing are important in that they will form a model for their students. Free writing contributes to individuals and thus to the society in many areas such as self-expression and organizing thoughts. The limitation of this study is that the sample consists of students from the faculties of education of Gazi University and Bozok

* 12-14 Mayıs 2017 Tarihlerinde düzenlenen 1. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Bilgi Şöleni kapsamında Erzurum'da sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş metnidir.

** Yrd. Doç.Dr., Bozok Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, bilge.ayranci@bozok.edu.tr

*** Doç.Dr., Gazi Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, fahritemizyurek@gmail.com

University. In order to determine the factor loadings of the items in the Scale to Assess the Free Writing Attitudes of Faculty of Education Students and for structural validity, factor analysis was carried out (Büyüköztürk, 2011). At the end of the factor analysis, for the 19-item scale the KMO value was 0.732, and the Bartlett test result was $\chi^2= 4143.706$ ($p \leq .05$). These values show that the data to be obtained through the scale are fit to be subject to factor analysis. As for reliability of the scale, the Cronbach Alpha coefficients were measured. The Cronbach Alpha coefficient of the scale's Contribution to Personal Development dimension was 0.88, for the dimension of Development of Free Writing it was 0,83, and it was 0,73 for the dimension of Outer World. The total Cronbach Alpha coefficient of the scale was 0,88. In the reliability analysis done based on these values, it was determined that all subscales and the scale itself were reliable. This scale was developed based on the hypotheses that prospective teachers did not have moderate opinions toward free writing, were experiencing problems planning their thoughts, were not aware that they would improve their ability for expression through free writing, did not devote time for writing activities when making use of their free times, and the like. Suggestions about the gains prospective teachers would have through free writing were made based on the findings and interpreting the discussion section. It is believed that the scale which was developed in this study by doing the necessary analyses will make a contribution to the field in terms of written expression.

Keywords: teaching Turkish, teaching writing, attitude scale

Giriş

Türkçe derslerinde dört temel dil becerisi ile ilişkilendirilerek geliştirilmeye çalışılan yazma becerisi, kişinin hem dili kullanma düzeyini hem de çok farklı zihinsel süreçlerini etkiler. Yazma becerisinin gelişimi için yapılan etkinliklerle kişinin ifade yeteneği zenginleşirken aynı zamanda hayal kurma, fikirleri düzenleme ve ilişkilendirme gibi zihinsel becerileri de gelişir. Yazma bu yönüyle sadece mekanik bir yönden ziyade zihinsel ve duyuşsal bir yön de içerir. Yazma becerisinin gelişmesi okuma, dinleme ve konuşma becerilerinde de olumlu bir gelişmeye sebep olacaktır. Bunun altında yatan neden, dilin anlama ve anlatma becerilerinin birbiri ile iç içe olmasıdır.

Türkçe eğitiminde serbest yazma öğrenciye yazma ilkelerinin verilmesi fakat konunun öğrenci tarafından seçilerek yazma işleminin sürdürülmesini kapsar. Burada amaç kişinin eğitim hayatında öğrendiği yazma ilkeleri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini istediği bir konuda yoğunlaştırarak aktarmasıdır. Serbest yazma kişinin yaratıcılığını öne çıkarması bakımından faydalıdır (Aktaş ve Gündüz, 2001: 102) .

Eğitimde, kişiyi toplumun bir bireyi olarak yetiştirirken herhangi bir yardıma ihtiyaç duymaksızın kişinin düşüncelerini anlatacak düzeyde yazım yapabilmesi önemlidir. Sınıflandırma ve ilişkilendirme becerilerinin gelişmesi bakımından son derece önemli olan yazılı anlatım çalışmaları kişinin kendisini anlatma becerisine katkı sağlar (Yalçın, 2006: 45) .

Demirel (2002:103) eğitimde serbest yazma faaliyetlerine şu çalışmaları örnek olarak verir: kompozisyon yazma, mektup yazma, duyuru, haber ve tutanak oluşturma, okunanlarla ilgili yazılar yazma, gözlenen ve yaşanan olaylarla ilgili yazılar yazma, resimlere bakarak yazma.

Eğitim Fakóltesi Öğrencilerinin Serbest Yazma Tutumlarına Dair Ölçek Geliştirme

Serbest yazma çalışmalarını daha akıcı bir dil kullanımını da beraberinde getirir. Kişinin özgüvenini arttıran yazma çalışmaları öğrenme merakını da beraberinde getirir. Hayal gücünü ve ifade kabiliyetini zenginleştirir. Edebî ve estetik zevk kazandırır. Özgün bir üslup sağlar (Küçük, 2007: 44).

Serbest yazma çalışmaları sıralanan olumlu yönleri ile dil becerilerinin gelişimi için çok önemlidir. Gelecek nesilleri yetiştirecek öğretmen adaylarının serbest yazmaya karşı tutumları öğrencilerine de rol model teşkil edeceği için dikkate alınması gereken bir husustur. Araştırmanın alan yazına öğretmen adaylarının serbest yazmaya tutumlarına dair bir ölçek geliştirme ile katkı sağladığı düşünülmektedir.

Yöntem

Öğretmen adaylarının serbest yazmaya karşı tutumlarının saptanmasını amaçlayan çalışmada, öğretmen adaylarının serbest yazmaya karşı tutumlarını ölçebilecek özgün bir tutum ölçeği geliştirilebilir mi? sorusunun yanıtını çeşitli değişken ve analizlerle tespit edilmeye çalışılmıştır. Eğitim Fakóltesi Öğrencilerinin Serbest Yazmaya Karşı Tutumlarına yönelik tutum ölçeğinin maddelerinin faktör yüklerinin belirlenmesi amacıyla faktör analizi yapılmıştır, yapı geçerliliğini sağlamak için de faktör analizinden faydalanılmıştır (Büyüköztürk, 2011). Ölçeğin güvenilirlik analizi için Cronbach Alfa katsayısına bakılmıştır.

Çalışma Grubu

Çalışma grubu Bozok Üniversitesi Eğitim Fakóltesi öğrencilerinden ve Gazi Eğitim Fakóltesi öğrencilerinden oluşmaktadır. Öğrenciler arasından rastgele seçilen 200 kişi çalışmanın esas grubunu oluşturur. Likert tipi ölçeğin maddelerinin son halini alması amacıyla bu 200 kişinin dışındaki yine aynı fakólterde eğitim gören 300 kişiye pilot uygulama yapılmıştır.

Verilerin Toplanması

Ölçme Aracı Geliştirme Aşamaları

Bu çalışmada Eğitim Fakóltesi Öğrencilerinin Serbest Yazmaya Karşı Tutumlarına yönelik tutum ölçeği geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda ilk olarak Serbest Yazmaya Karşı Tutuma yönelik alan yazın taraması yapılmıştır. Alan yazın taramasından sonra uzman görüşleri alınmıştır. Uzman görüşlerinden sonra 33 soruluk görüş alma formu oluşturulmuştur. Görüş alma formu ile bir Eğitim Fakóltesi öğrenimine devam eden 10 öğrenciden serbest yazmaya yönelik düşüncelerini almak için bilgi toplanmıştır. Uzman görüşleri ve öğrencilerden toplanan veriler analiz edilerek 33 maddelik bir ölçme aracı oluşturulmuştur.

Hazırlanan 33 maddelik ölçek kapsam geçerliliği ve dil yönünden anlaşılabilirliğini belirlemek için 3 alan uzmanı ve 1 dil uzmanının görüşüne sunulmuştur. Uzmanların verdiği yanıtlar doğrultusunda

ölçekten dört madde çıkartılmış ve 29 maddelik ölçek oluşturulmuştur. Ölçek maddelerinin 25 tanesi olumlu, 4 tanesi olumsuz ifade içermektedir. Oluşturulan maddeler beşli likert tipinde olup, Kesinlikle katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4), Kesinlikle katılıyorum (5) şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçek maddelerindeki soruların belirtilen özellikleri ne derece doğru ölçtüğünü belirlemek için yapı geçerliliğine bakılmıştır. Açımlayıcı faktör analizi ile yapı geçerliliği bakımından ölçeğin geçerliliği sağlanmıştır. Açımlayıcı faktör analizi, değişkenler arasındaki ilişkileri, faktör olarak isimlendirilen gizli değişkenler bakımından açıklamayı sağlar. (Büyüköztürk, 2011). Yapılan analizler neticesinde 19 maddelik ölçek Kişinin Gelişimine Yönelik, Yazının Gelişimine Yönelik, Dış Dünyaya Yönelik olmak üzere üç faktörde ele alınmıştır.

Araştırmanın Analizi

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Serbest Yazmaya Karşı Tutumlarına yönelik tutum ölçeğinin yapı geçerliliğinin sağlanması için aynı zamanda ölçeğin madde faktör yüklerinin boyutlandırılması için (Büyüköztürk, 2011) faktör analizi uygulanmıştır. Ölçeğin güvenilirlik analizi için Cronbach Alfa katsayısına bakılmıştır.

Bulgular ve Yorum

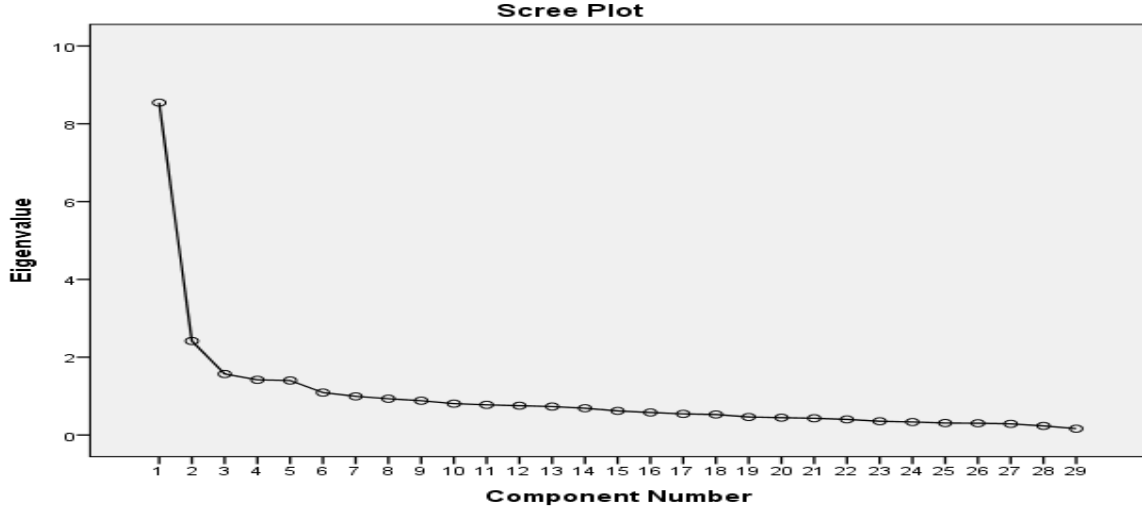
Açımlayıcı Faktör Analizi ile İlgili Bulgular

Verilerin faktör analizine uygunluğu KaiserMayerOlkin (KMO) ve Bartlett testiyle test edilmiştir. 29 maddeden oluşan ölçek için KMO değeri 0,696, Bartlett testi sonucu $\chi^2= 4425,806$ ($p \leq .05$) olarak hesaplanmıştır. KMO'nun .60'dan yüksek olması ve Bartlett testinin anlamlı çıkması verilerin faktör analizi için uygunluğunu ortaya koyar (Büyüköztürk, 2011). Yapılan faktör analizi sonucu ölçek maddelerinin faktör özdeğerleri tabloda verilmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Ölçeğin Faktör Analiz Sonuçları

Faktörler	Faktör Özdeğerleri	Açıklanan Varyans %	Kümülatif Varyans %
1	8,543	29,458	29,458
2	2,417	8,334	37,793
3	1,569	5,411	43,204
4	1,418	4,891	48,095
5	1,402	4,833	52,928
6	1,090	3,760	56,688

Faktör analizi sonuçlarına göre öz değeri 1.00'in üzerinde bulunan altı faktör vardır, bunlar ölçek puanlarındaki varyansın % 56,688'ini açıklamaktadır. Ölçeğin faktör bakımından şekillenmesine karar verebilmek için yamaç birikinti grafiği göz önüne alınmıştır(Şekil 1).



Şekil 1. Açıklayıcı Faktör Analizine Ait Yamaç Birikinti Grafiği

Yamaç birikinti grafiği ölçeğin faktör sayısının ne kadar olacağına karar vermede kullanılır. Dikey eksen öz değerleri ifade ederken yatay eksen faktörleri ifade eder. Grafikte dik eğim veren noktalar alınırken yüzeysel düz eğim veren noktalar alınmamaktadır. Grafiğin yatay eğim hali aldığı noktadan itibaren yatay bir çizgi çizilir ve boyut olarak bu çizginin üzerinde kalan noktaların arası ele alınır. Grafikte hızlı düşüşün olduğu faktör, önemli faktör sayısını ortaya koyar (Can, 2014). Şekil 1'deki yamaç birikinti grafiği incelendikten sonra ölçeğin 3 faktörlü olmasına karar verilmiştir. Çünkü sosyal bilimlerde toplam varyansı ölçek maddelerinin % 40 ile % 60 arasında açıklaması beklenmektedir (Can, 2014). Bu bağlamda çalışmanın amacına uygun olması ve toplam varyansın % 40'ın üzerinde açıklandığı boyut üçüncü faktör olması nedeniyle ölçeğin üç faktörlü yapıda olmasına karar verilmiştir. Faktör sayısına karar verildikten sonra yapılan ikinci faktör analizine göre faktör yük değeri 0,40'ın altında olan 4,5,6,12,17,25,28 ve 29'uncu maddeler ve iki faktörde farkı .10'dan az olan 1 ve 23'üncü maddeler ölçekten çıkartılmıştır. Alan yazında, bir maddenin faktör yük değeri için 0,40 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüttür. Ayrıca bir madde iki faktör için yüksek yük değeri verirse yük değerleri farkının binişiklik oluşturmaması için en az .10 olması gerekmektedir (Can, 2014). Bu belirtilen değerleri karşılamayan maddeler analizden çıkarıldıktan sonra üçüncü defa faktör analizi yapılmıştır.

Yapılan faktör analizi sonucunda 19 maddeden oluşan ölçek için KMO değeri 0,732, Bartlett testi sonucu $\chi^2 = 4143,706$ ($p \leq .05$) olarak bulunmuştur. Bu değerler ölçek verilerinin faktör analizi

yapmaya uygunluğunu ortaya koyar. Yapılan faktör analizi sonucu ölçek maddelerinin faktör özdeğerleri hesaplanmıştır (Tablo 2).

Tablo 2. Faktör Analizi Varyans Değerleri

Faktörler	Faktör Özdeğerleri	Açıklanan Varyans %	Kümülatif Varyans %
1	7,472	32,486	32,486
2	2,107	9,162	41,648
3	1,483	6,450	48,097

Analiz sonuçlarına göre birinci faktör ölçeğin % 32,48'ni, ikinci faktör ölçeğin % 9,162'sini ve üçüncü faktörde ölçeğin % 6,450'sini açıklamaktadır. Ölçek faktörleri toplam varyansın % 48,097'sini açıkladığı belirlenmiştir. Tablo 3'de faktör maddelerinin hangi faktör altında toplandığı ve faktör yük değerleri verilmiştir.

Tablo 3. Faktör Yük Değer Tablosu

Maddeler	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3
M9	,702		
M14	,688		
M15	,683		
M13	,660		
M26	,601		
M27	,598		
M16	,586		
M24	,585		
M8	,508		
Faktör 2			
M7		,754	
M11		,702	
M22		,689	
M3		,673	
M21		,659	
M2		,616	
M10		,579	

Eğitim Fakóltesi Öğrencilerinin Serbest Yazma Tutumlarına Dair Ölçek Geliştirme

Faktör 3	
M18	,743
M19	,707
M20	,545

Tablo 3'e göre madde toplam korelasyon değerleri 0,40 dan yüksektir. olduğu görölmektedir. Maddelerin faktör yükleri .50 ile .70 arasında değişmektedir. Geri kalan maddeler ile bir öğrenci 19-95 puan arasında bir puan alabilmektedir.

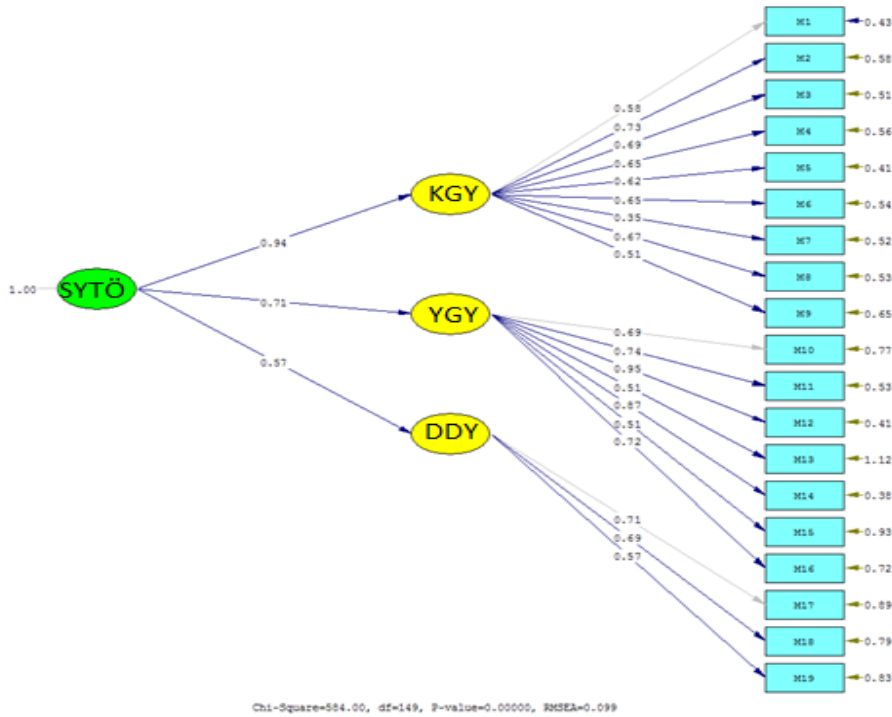
Faktörlerin İsimlendirilmesi

Faktör analizi sonucunda, ölçek maddeleri ortak özelliği ölçmek için bir araya gelmektedir. Bu bağlamda Eğitim Fakóltesi Öğrencilerinin Serbest Yazmaya Karşı Tutum Ölçeği için bir araya gelen maddelerin özellikleri göz önünde bulundurularak, alan uzmanları ile görüş alarak ve alan yazındaki çalışmalar incelenerek faktörler isimlendirilmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Faktör İsimlendirmesi

Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3
Kişinin Gelişimine Yönelik	Yazının Gelişimine Yönelik	Dış Dünyaya Yönelik

Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları



Şekil 2. Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Anamlılık değeri olan p , umulan kovaryans matrisi ile var olan kovaryans matrisi arasındaki farkın (değerinin) anlamlılığı hakkında bilgi sunar. DFA'da p değerinin anlamlı olması beklenir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2010). $p=.000$; $p<.05$ olarak elde edilmiştir. Tahmini kovaryans matrisi ile var olan kovaryans matrisi arasındaki fark anlamlıdır. Modele ilişkin uyumluluk indeksleri tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 4. Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Index	Mükemmel Ölçütü	Uyum	Kabul Uyum Ölçütü	Edilebilir	Araştırma Bulgusu	Sonuç
$\chi^2 /_{sd}$	0-3		3-5		3,919	İyi uyum
RMSEA	$.00 \leq RMSEA \leq .05$		$.05 \leq RMSEA \leq .10$.099	İyi uyum
CFI	$.95 \leq CFI \leq 1.00$		$.90 \leq CFI \leq .95$.91	İyi uyum
NNFI	$.95 \leq NNFI (TLI) \leq 1.00$		$.90 \leq NNFI (TLI) \leq .95$.90	Mükemmel uyum
NFI	$.95 \leq NFI \leq 1.00$		$.90 \leq NFI \leq .95$.91	Mükemmel uyum
SRMR	$.00 \leq SRMR \leq .05$		$.05 \leq SRMR \leq .08$.07	İyi uyum
GFI	$.95 \leq GFI \leq 1.00$		$.90 \leq GFI \leq .95$.94	İyi uyum
AGFI	$.90 \leq AGFI \leq 1.00$		$.85 \leq AGFI \leq .90$.91	İyi uyum

Kaynak: Schumacker ve Lomax, 1996

DFA'da öncelikle incelenmesi gereken uyumluluk indeksi Ki-kare (χ^2) uyum istatistiğidir ve serbestlik derecesine olan oranı 3'ün altında olması mükemmel uyuma 5'in altında olması iyi uyum olduğunu söyler (Kline, 2005) Bu oran 3,919 olarak bulunmuştur. Model iyi uyum göstermektedir.

RMSEA; hata karelerinin ortalamasının kareköküdür. Modelin anlamlı sayılabilmesi için 0,05'den küçük olduğunda mükemmel uyum, 0,10'dan küçük olduğunda ise iyi uyum olduğunu gösterir (Steiger, 1990). RMSEA değeri 0,099 olarak bulunmuştur ve iyi uyum göstermektedir.

CFI; tahmini kovaryans matrisi ile sıfır hipotezli modelin kovaryans matrisini kıyaslayan uyum indeksidir (Hooper, Coughlan ve Mullen, 2008). CFI en az 0 ile en fazla 1 arasında değişen değerler alır. 0.95 ile 1 arasında CFI değeri modelin iyi uyum içinde olduğunu, 0.90 ile 0.95 arasında CFI değeri modelin kabul edilebilir uyum içinde olduğunu gösterir (Hu ve Bentler, 1999). Araştırmada 0.91 bulunan CFI değeri iyi uyumu karşılar. CFI indeksi günümüzde yapısal eşitlik modellerinde en yaygın olarak kullanılan uyum indeksidir (Fan, Thompson ve Wang, 1999).

NFI; varsayılan modelin temel ya da sıfır hipoteziyle uygunluğunu araştırır. NFI değeri 0,91 olarak elde edilmiştir ve mükemmel uyum olduğunu gösterir. Ayrıca normlaştırılmamış uyum indeksi olan NNFI değeri ise 0,90 olarak bulunmuştur ve mükemmel olduğunu gösterir (Şehribanoğlu, 2005).

GFI, varsayılan modelce hesaplanan değişkenler arasındaki genel kovaryans miktarını ortaya koyar. GFI değeri 0-1 değerleri arasında değişir. GFI'nın 0.90'ı aşması iyi bir model olduğunu gösterir. Değişkenler arasında yeterince kovaryansın hesaplandığı sonucuna varılır (Schumacker&Lomax, 1996). GFI değeri 0,94 olarak elde edilmiştir ve modelin iyi uyum olduğunu gösterir. AGFI ise düzenlenmiş uyum indeksidir Bu değer ise 0,91 olarak elde edilmiştir ve iyi uyum göstermektedir.

SRMR; standartlaştırılmış ortalama hataların karekökü olarak değeri 0'a yaklaştıkça modelin uyum iyiliğinin arttığını ortaya koyar. 0.05'ten düşük bir SRMR değeri iyi uyum, 0.05 ile 0.08 arasında bir SRMR değeri kabul edilebilir uyum anlamına gelir (Hu ve Bentler, 1999). Araştırma sonucundaki 0.07'lük değer iyi uyumu karşılar.

Güvenirlilik Analizi

Ölçeğin güvenirlik analizi için Cronbach Alfa katsayısına bakılmıştır. Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı, maddelerin ağırlıklı olarak puanlandığı ya da derecelendirme yöntemiyle puanlandığı durumlarda kullanılır (Can, 2014). Alan yazında Cronbach Alfa katsayısının 0,80 ile 1 arasındaki değerleri ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğunu, 0,60 ile 0,79 arasındaki değerlerin güvenilir olduğu, 0,40 ile 0,60 arasındaki değerlerin düşük güvenirlikte olduğu ve 0 ile 0,39 arasındaki değerlerin güvenilir olmadığı belirtilmektedir (Büyüköztürk, 2011). Bu bağlamda ölçeğe tamamına ve alt boyutlarına ilişkin Cronbach Alfa katsayıları Tablo 5'de yer almaktadır.

Tablo 5. Ölçeğin Cronbach Alfa Güvenirlik Analizi Sonuçları

Faktör	Madde Sayısı	Cronbach's Alfa(α)
1. Boyut	9	0,85
2. Boyut	7	0,83
3. Boyut	3	0,73
Toplam	19	0,88

Tablo 5'te belirtildiği gibi ölçeğin Kişinin Gelişimine Yönelik katkı boyutunun Cronbach Alfa katsayısı 0,85, Yazının Gelişimine Yönelik boyutunun Cronbach Alfa katsayısı 0,83 ve Dış Dünyaya Yönelik boyutunun Cronbach Alfa katsayısı 0,73 olarak bulunmuştur. Ölçeğin tamamının Cronbach Alfa katsayısı 0,88 olarak bulunmuştur. Bu değerlere göre yapılan güvenirlik analizi sonucunda ölçek alt boyutlarının ve ölçeğin tamamının güvenilir çıktığı belirlenmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Kırmızı (2009) araştırmasında yaratıcı drama yöntemi odaklı yaratıcı yazma etkinliklerinin yazmaya yönelik tutumda deney grubu lehine anlamlı farklılıklar ortaya koymuştur. Yöntem ve tutum arasındaki ilişki bakımından araştırma ile ilişkilidir.

Göçer (2014)'deki çalışmasında Yazma Tutum Ölçeği geliştirerek geçerlik ve güvenilirlik hesaplamalarını ortaya koymuştur. Yeni yapılacak çalışmalarda alana dair ölçek zenginliği bakımından önemlidir.

İşeri ve Ünal (2010) araştırmalarında Piazza ve Siebert (2008)'in Yazma Eğilimi Ölçeği'nin (WritingDispositionScale) Türkçeye uyarlamasını yapmış ve geçerlilik ve güvenilirliğini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Yapılacak çalışmalarda ölçek çeşitliliğini arttıran bir çalışmadır.

Sallabaş (2008) çalışmasında öğrencilerin okumaya yönelik tutumları ile okuduğunu anlama becerileri arasında ilişkinin zayıf olduğunu ortaya koymuştur. Öğrencilerin akademik başarıları ile okuduğunu anlama düzeyleri arasında ise orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Tutum ölçeği ilişkileri bakımından araştırma kapsamında ele alınmıştır.

Maden ve Durukan (2010) araştırmalarında istasyon tekniğinin yaratıcı yazma becerileri ve Türkçe dersine karşı tutum üzerinde geleneksel yönetime kıyasla daha olumlu olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Araştırma tutum ölçeği bağlamında bu araştırma ile ilgilidir.

Araştırmanın ölçek geliştirme konusuyla ilgili olabilecek Temizkan, tarafından geliştirilen "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" (ÖMYTÖ) ile öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilgi duydukları, öğretmenliği sevdiğikleri, öğretmenliğe dair bazı konularda kendilerini yetersiz hissettikleri tespit edilmiştir.

Sonuç olarak bu araştırma genel anlamda ölçek geliştirme ile ilgili alan yazına bakıldığında serbest yazma tutum ölçeği olması bakımından diğer çalışmalardan farklılık göstermekle birlikte Göçer (2014)'in çalışmasıyla düşünüldüğünde alana yazma tutum ölçekleri açısından zenginlik katacağı beklenmektedir. İşeri ve Ünal (2010)'in çalışmaları da uyarlama olması yönüyle yazma tutum ölçeği çalışmaları bakımından alanda, bu yönde zenginlik oluşturacak bir çalışmadır. Eğitim fakültesi öğrencilerinin serbest yazmaya karşı tutumlarına yönelik bu araştırma kapsamında eğitim fakültesi öğrencilerinden ve uzman görüşlerinden faydalanılarak oluşturulan 29 maddelik serbest yazmaya karşı tutum ölçeği ile 300 eğitim fakültesi öğrencisine pilot uygulama yapılmıştır. Gerekli analiz çalışmalarının ardından madde sayısı 19'a düşürülmüş ve ölçeğin geçerlilik, güvenilirlik durumları ortaya konmuştur. Türkçe Eğitimi alanına özgü yeni bir ölçek geliştirme çalışması olması bakımından araştırma önemlidir.

Kaynaklar

- Aktaş, ř. ve Osman Gündüz (2001). *Yazılı ve sözlü anlatım*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Büyüköztürk, ř. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*.Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Büyüköztürk, ř. ve diğer. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*, Pegem Akademi, Ankara.
- Can, A. (2014). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Ankara: PegemA Yayıncılık
- Çokluk, Ö., şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, ř. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik SPSS ve Lisrel uygulamaları* (1. Baskı). Ankara: PegemA Akademi Yayınevi.
- Demirel, Ö. (2002) *Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Fan, X., Thompson, B., and Wang, L. (1999), Effects of sample size, estimation methods, and model specification on structural equation modeling fit indexes, *Structural Equation Modeling*, 6 (1), 56-83.
- Göçer, A. (2014). Yazma Tutum Ölçeği'nin (YTÖ) Türkçeye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çalışması, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Mayıs, C:22, N:2515-524
- Hooper, D., Coughlan, J., Mullen, M.: Structural equation modelling: guidelines for determining model fit. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53-60.
- Hu, L.T. and Bentler, P.M. (1999), Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: conventional criteria versus new alternatives, *Structural Equation Modeling*, 6 (1), 1-55.
- İşeri, K. ve Emre Ünal (2010). Yazma Eğilimi Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması, *Eğitim ve Bilim*, Cilt 35, Sayı 155.
- Kırmızı, F. S.(2009), Türkçe dersinde yaratıcı drama yöntemine dayalı yaratıcı yazma çalışmalarının yazmaya yönelik tutuma etkisi, *Yaratıcı Drama Dergisi*, C 4, S 7, s.51-68.
- Kline, R. B. (2005). *Principle and practice of structural equation modelling*.(Second Edition). New York: The Guilford Press.
- Küçük, S. (2007). *Yazılı anlatım ve yaratıcılık*. Samsun: On Dokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları.
- Maden, S. ve Durukan, E. (2010). İstasyon tekniğinin yaratıcı yazma becerisi kazandırmaya ve derse karşı tutuma etkisi. *Türklük Bilimi Araştırmaları (TÜBAR)*, 28, 299–312.
- Sallabaş, M. E. (2008). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin okumaya yönelik tutumları ve okuduğunu anlama becerileri arasındaki ilişki, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, Cilt: 9, Sayı:16, Güz, 141–155.
- Schumacker, R.E. & Lomax, R.G. (1996). *A beginner's guide to structural equation modeling*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Steiger, J.H. (1990), Structural model evaluation and modification. *Multivariate Behavioral Research*, 25, 214-12.
- şehribanoğlu, S. (2005). *Yapısal eşitlik modelleri ve bir uygulaması*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Zootekni Anabilim Dalı, Van.
- Temizkan, M. (2008). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir araştırma, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3), Yaz, 461-486.
- Yalçın, A. (2006) *Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Ek-Eğitim fakültesi öğrencileri için serbest yazmaya karşı tutum ölçeği

	1-Kesinlikle katılmıyorum	2-Katılmıyorum	3-Kararsızım	4-Katılıyorum	5-Kesinlikle Katılıyorum
Kişinin Gelişimine Yönelik					
Yazmanın kişisel gelişimime katkı sağlayacağını düşünüyorum.					
Yazı yazdıkça özgün ve sanatsal ürün verme yeteneğimin artacağını düşünürüm.					
Yazı yazmanın hayal gücümü geliştirdiğine inanırım.					
Yazı yazdıkça yazılı iletişimde daha rahat bir şekilde duygu ve düşüncelerimi dile getireceğimi düşünürüm					
Serbest yazma çalışmalarının okuma becerimi olumlu yönde etkileyeceğini düşünürüm.					
Serbest yazma çalışmalarının eleştirel bakış açısına katkı sağlayacağı fikrindeyim.					
Yazmanın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu düşünüyorum.					
Serbest yazma çalışmalarının konuşma becerimi olumlu yönde etkileyeceğini düşünürüm.					
Yazma konusunda çaba gösterirsem başarabileceğimi düşünüyorum.					

Eğitim Fakóltesi Öğrencilerinin Serbest Yazma Tutumlarına Dair Ölçek Geliştirme

(Devamı) Ek-Eğitim fakóltesi öğrencileri için serbest yazmaya karşı tutum ölçeği

Yazının Gelişimine Yönelik					
Boş zamanlarımda serbest yazı çalışmalarını yaparım.					
Yazma yeteneğimin gelişmesi için yazı çalışmalarını yaparım.					
Serbest yazma tekniklerine ilgi duyarım.					
Düşünce yazıları yazarım.					
Serbest yazma konusundaki etkinlik örneklerine ilgi duyarım.					
Olay yazıları yazarım.					
Yazma yeteneğimin gelişmesi için okuma çalışmalarını yaparım.					
Dış Dünyaya Yönelik					
Yazdıklarımı başkalarıyla paylaşma gerekliliğine inanırım.					
Yazdıklarım hakkında gelen eleştirilere göre yazılarımda düzenlemeler yapma ihtiyacı duyarım.					
Dil kurallarını yazı çalışmalarımıyla daha iyi kavradığımı düşünürüm.					